

Uchwała Nr 6/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 r.

w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia innych zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań, oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań

(Dz.Urz. NBP z 2004 r. Nr 15 poz. 27)

Na podstawie art. 71 ust. 4 i 5 oraz art. 141j ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą - Prawo bankowe, uchwała się, co następuje:

§ 1. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

1) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej banków - uchwała nr 4/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz zakresu stosowania metod statystycznych i warunków, których spełnienie umożliwia uzyskanie zgody na ich stosowanie, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 25),

2) fundusze własne banku - fundusze banku ustalone na podstawie art. 127 ustawy - Prawo bankowe oraz uchwały nr 5/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 r. w sprawie wysokości, zakresu i warunków pomniejszania funduszy własnych banku o zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki i zakłady ubezpieczeń oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 15 poz. 26),

3) podmiot - pojedynczy podmiot lub podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy - Prawo bankowe,

4) zaangażowanie w portfelu bankowym - zaangażowanie wynikające z operacji zaliczonych do portfela bankowego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

5) zaangażowanie w portfelu handlowym - zaangażowanie wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

6) limit koncentracji zaangażowań - limit określony w art. 71 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe,

7) limit dużych zaangażowań - limit określony w art. 71 ust. 2 ustawy - Prawo bankowe,

8) termin zapadalności - pierwotny termin zapadalności zaangażowania, tj. termin wynikający z aktualnej umowy.

§ 2.1. Przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, banki uwzględniają zaangażowania według wartości ustalonej zgodnie z zasadami wyceny określonymi w uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej banków, w kwotach ustalonych dla celów obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, jednak bez uwzględniania zabezpieczeń, przy czym zaangażowania stanowiące:

1) aktywa bilansowe - obejmują pozycje określone w części III załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków (bez stosowania wag ryzyka),

2) udzielone zobowiązania pozabilansowe:

a) o charakterze warunkowym - obejmują pozycje określone w części IV ust. 1 załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków (bez stosowania wag ryzyka produktu i wag ryzyka kontrahenta), z tym że pozycje wynikające z gwarantowania emisji papierów wartościowych uwzględnia

się w kwocie równej pozycji pierwotnej w gwarantowanej emisji papierów wartościowych, obliczonej zgodnie z zasadą przyjętą przez bank na podstawie ust. 10 lub 11 cz. I załącznika nr 1 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

b) wynikające z transakcji pozabilansowych - obejmują pozycje określone w części IV ust. 2 załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu (bez stosowania wag ryzyka kontrahenta).

2. Banki, których skala działalności handlowej, obliczona na podstawie § 3 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, jest znacząca, dokonują podziału zaangażowań na zaangażowania w portfelu bankowym i zaangażowania w portfelu handlowym.

§ 3. 1. Przepisów art. 71 ust. 1 i 2 ustawy - Prawo bankowe nie stosuje się wobec zaangażowań określonych w załączniku do uchwały.

2. W ramach sprawozdawczości miesięcznej, określonej w uchwale nr 23/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 16, poz. 26 oraz z 2004 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 5, poz. 11), bank jest obowiązany informować Komisję Nadzoru Bankowego o zaangażowaniach, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 71 ust. 3 ustawy - Prawo bankowe, wobec których nie stosuje przepisów dotyczących limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań.

§ 4. 1. Bank działający w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, zobowiązany do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, niezależnie od obowiązku przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w ujęciu indywidualnym, obowiązany jest także przestrzegać tych limitów w ujęciu skonsolidowanym na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego, przyjmując odpowiednio sposób obliczania funduszy własnych banku i podmiotów zależnych, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 uchwały, o której mowa w § 1 pkt 2.

2. Przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w ujęciu skonsolidowanym, bank, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio stosuje szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań wszystkich podmiotów ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jakby stanowiły z tym bankiem jeden bank.

§ 5. Traci moc uchwała nr 7/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania wiarytelności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy ustalaniu przestrzegania limitów koncentracji wiarytelności, określenia innych wiarytelności i udzielonych zobowiązań pozabilansowych, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji wiarytelności oraz uwzględniania powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu w rachunku koncentracji wiarytelności (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 45 i z 2003 r. Nr 13, poz. 19).

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

Załącznik

Zaangażowania, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań

1) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są rządy centralne lub banki centralne państw innych niż wymienione w art. 71 ust. 3 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe wyrażone i finansowane w ich walucie krajowej, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich pięciu lat.

2) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego - do wysokości 80% wartości tego zaangażowania.

3) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest bank zagraniczny nadzorowany przez właściwe władze nadzorcze, a termin zapadalności zaangażowania nie przekracza roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tego banku zagranicznego.

4) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest inny bank krajowy, instytucja kredytowa lub bank zagraniczny nadzorowany przez właściwe władze nadzorcze, a termin zapadalności zaangażowania przekracza 1 rok, ale nie przekracza 3 lat, do wysokości 80% wartości tego zaangażowania, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tego banku krajowego lub instytucji kredytowej.

5) Zaangażowania wynikające z dłużnych papierów wartościowych o terminie zapadalności przekraczającym 3 lata, wyemitowanych przez inny bank krajowy, instytucję kredytową lub bank zagraniczny nadzorowany przez właściwe władze nadzorcze, do wysokości 50% wartości tego zaangażowania, jeśli papiery te są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem papierów zaliczonych do funduszy własnych tego banku, innego banku krajowego, banku zagranicznego lub instytucji kredytowej.

6) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym zaklasyfikowane do kategorii niskiego ryzyka, zgodnie z ust. 1, pkt 1 części IV załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, pod warunkiem zawarcia z podmiotem porozumienia, zgodnie z którym zwiększenie zaangażowania może nastąpić wyłącznie w przypadku gdy nie spowoduje to przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań.

7) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym zaklasyfikowane do kategorii nisko-średniego ryzyka, zgodnie z ust. 1, pkt 2 części IV załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - do wysokości 50% wartości tego zaangażowania.

8) Zaangażowania stanowiące gwarancje, inne niż gwarancje spłaty kredytu, udzielone w ramach porozumień o wzajemnym gwarantowaniu, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego - do wysokości 20% kwoty gwarantowanej.

9) Zaangażowania zabezpieczone kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność podmiotu dominującego lub zależnego w stosunku do banku - do wysokości tej kwoty.

10) Zaangażowania zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego - do wysokości 80% wartości zabezpieczenia.

11) Zaangażowania zabezpieczone zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, innych niż określone w art. 71 ust. 3 pkt 4 ustawy - Prawo bankowe, jeżeli emitentem tych papierów nie jest sam bank, jego podmiot dominujący lub zależny, lub podmiot zależny od podmiotu dominującego wobec banku, ani też podmiot zobowiązany w ramach tego zaangażowania lub jakkolwiek podmiot powiązany z nim kapitałowo lub organizacyjnie, papiery te są wyceniane według wartości rynkowej, są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem przypadku gdy papiery te stanowią fundusze własne banków krajowych, instytucji kredytowych i banków zagranicznych - do wysokości:

a) 40% wartości rynkowej zabezpieczenia - w przypadku akcji,

b) 65% wartości rynkowej zabezpieczenia - w przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez inny bank krajowy, instytucję kredytową, jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego, Europejski Bank Inwestycyjny i wielostronne banki rozwoju, o których mowa w części II ust. 2 pkt 3 załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

c) 50% wartości rynkowej zabezpieczenia - w przypadku innych papierów wartościowych.

12) Zaangażowania zabezpieczone certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez bank albo też będący wobec banku podmiotem dominującym lub zależnym - inny bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucję kredytową, a zdeponowanymi u jednej z wymienionych instytucji - do wysokości wartości zabezpieczenia.

13) Zaangażowania zabezpieczone hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej, którą dłużnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał bądź też oddał, lub odda w najem, lub w dzierżawę - do wysokości 50% wartości zabezpieczenia hipotecznego ustanowionego na rzecz banku, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznego lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku, nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej.

14) Zaangażowania z tytułu weksli, z terminem płatności do jednego roku, które są wystawione przez inny bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucję kredytową.

15) Zaangażowania z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez inny bank krajowy lub instytucję kredytową, podlegających z mocy prawa nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów, o ile w przypadku upadłości emitenta posiadacze tych papierów mają zagwarantowane pierwszeństwo spłaty.

16) Zaangażowania stanowiące pomniejszenia funduszy własnych banku, określone w art. 127 ust. 1 pkt 3 ustawy - Prawo bankowe i uchwale, o której mowa w § 1 pkt 2 uchwały.

17) Zaangażowania wynikające z bieżących operacji kupna lub sprzedaży walut obcych - w okresie do 2 dni roboczych po dokonaniu płatności (tj. 48 godzin od zamknięcia dnia, w którym dokonano płatności, bez godzin przypadających na dni wolne od pracy).

18) Zaangażowania wynikające z operacji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych - w okresie do pięciu dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawy papierów wartościowych, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.

19) Zaangażowania zabezpieczone umową ubezpieczenia eksportowego lub gwarancją ubezpieczeniową Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., objętymi gwarancjami Skarbu Państwa, zawartymi lub udzielonymi na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych.

20) Zaangażowania kapitałowe banku w krajowych zakładach ubezpieczeń lub zakładach ubezpieczeń mających siedzibę w państwach członkowskich - do wysokości 40% funduszy własnych banku.

21) Zaangażowania kapitałowe banku, w kwocie równej wymogowi kapitałowemu z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej pod warunkiem, że wymóg ten uwzględniony został w całkowitym wymogu kapitałowym, zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

22) Zaangażowanie banku o znaczącej skali działalności handlowej wobec danego podmiotu, które stanowi nadwyżkę zaangażowania ponad limit koncentracji zaangażowań (nadwyżka koncentracji), jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

a) zaangażowanie w portfelu bankowym wobec tego podmiotu nie przekracza limitu koncentracji zaangażowań, tak że nadwyżka koncentracji wynika wyłącznie z zaangażowania wobec tego podmiotu w portfelu handlowym,

b) zaangażowanie w portfelu handlowym wobec tego podmiotu (jeśli nadwyżka koncentracji istnieje nie dłużej niż 10 dni), nie jest większe od 500% funduszy własnych banku, powiększonych o kapitał krótkoterminowy, obliczony zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

c) suma dużych zaangażowań wobec wszystkich podmiotów w portfelu bankowym nie przekracza limitu dużych zaangażowań, tak że przekroczenie tego limitu (o ile występuje) wynika z zaangażowań w portfelu handlowym,

d) suma nadwyżek koncentracji, istniejących dłużej niż 10 dni roboczych, nie jest większa od 600% funduszy własnych banku, powiększonych o kapitał krótkoterminowy, obliczony zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

e) bank włącza do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań w odniesieniu do tego podmiotu, obliczony w zakresie nadwyżki koncentracji zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków i wypełnia normę adekwatności kapitałowej określoną w tej uchwale,

f) bank wypełnia obowiązek określony w § 3 ust. 2 uchwały,

g) bank nie dokonuje transakcji mających na celu obniżenie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań, w szczególności polegających na rozliczaniu zaangażowania wobec podmiotu przed upływem 10 dni jego trwania i podejmowania nowego zaangażowania wobec tego podmiotu, ani też nie przenosi czasowo przekroczenia limitu do innej instytucji.